

Predgovor

Svršetak Drugog svjetskog rata pokrenuo je najveličanstveniju evoluciju nacija ikad viđenu. Ta je evolucija donijela korjenite promjene u političkom ustroju država, njihovim međusobnim odnosima, iznenadnom masovnom stvaranju neovisnih tvorevina, kao i bujicu novih ličnosti u svjetskoj diplomaciji. Živimo u moderniziranoj svjetskoj zajednici obilježenoj stalnim rastom tempa, napetostima i brzim komunikacijama. Možda nikada, a zasigurno ne od vremena Bečkog kongresa, nije postojao povoljniji trenutak u kojem bi ozbiljan i praktičan vodič diplomatskom i konzularnom osoblju, neovisno o njihovoj nacionalnoj pripadnosti, bio potrebniji.

Moje je iskustvo tijekom godina provedenih u diplomatskim i konzularnim krugovima pokazalo razmjerno pomanjkanje korisnih priručnika. Sreća je, naravno, uvijek imati u pričuvi dobri stari *Vodič kroz diplomatsku praksu (Guide to Diplomatic Practice)* Njegove Ekscelencije Sira Ernesta Satowa, iako se njime, bojim se, nismo koristili dovoljno često. U novije su doba stručni poznavatelji diplomatske prakse poput Julesa Cambona i Harolda Nicolsona dali svoj neprocjenjivi prilog.

Diplomatski ceremonijal i protokol plod je dugogodišnjeg i raznolikog iskustva dvojice autora. Jean Serres ostvario je istaknutu karijeru u francuskoj diplomatskoj službi. Njegov suradnik John R. Wood pomogao je obiljem znanja i iskustva stečenim tijekom godina provedenih u američkoj službi vanjskih poslova s naglaskom na konzularnu djelatnost. Tako je ova knjiga sretan spoj obiju ogranaka službe vanjskih poslova iako, naravno, odražava njihovo u osnovi europsko iskustvo i pozadinu.

Autori nisu zanemarili ni postojeće stanje pa su tako sa žaljenjem zabilježili prezir koji neki vojni režimi pokazuju spram uljudnosti i obzirnosti toliko potrebnih u međunarodnim odnosima. Čitateljevo povjerenje osvajaju onako kako to mogu učiniti samo stručnjaci kojima u prilog govori dugogodišnje iskustvo.

Dakle, neovisno o tome nalazite li se u užurbanoj ambasadi u jednom od važnih svjetskih centara ili u raštrkanim konzularnim uredima izloženim krizama i promjenama udaljenijih zemalja u razvoju, *Diplomatski ceremonijal i protokol* osigurat će mjerodavan i ohrabrujući savjet za probleme s kojima se diplomatsko i konzularno osoblje susreće, često i bez upozorenja.

No osim diplomatima, ovo bi djelo trebalo imati vrijednost i pobuditi zanimanje mnogih koji se bave ili zanimaju za međunarodne odnose. Autori zaslužuju veliko priznanje za vještinu kojom prikazuju laiku naizgled zamršenu i često nerazumljivu temu.

Citat maksime ‘Uljudnost je najdragocjeniji od svih dragulja’ trebali bismo smatrati dobrim savjetom svi mi koji živimo u ovom užurbanom dvadesetom stoljeću.

Robert D. Murphy,
bivši zamjenik ministra vanjskih poslova SAD-a